

**LIETUVOS BANKAS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2024-03-14 Nr. 429-49
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) interesams atstovaujančios advokatės Y. Y. kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2023 m. kovo 24 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu dėl kito eismo dalyvio kaltės buvo apgadintas pareiškėjos automobilis *Land Rover LG* (valst. Nr. *Duomenys neskelbtini*). Apie įvykį buvo informuotas eismo įvykio kaltininko civilinę atsakomybę įprastine transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartimi apdraudęs draudikas. Pareiškėja jam nurodė pageidaujanti draudimo išmokos pinigais ir pateiksianti automobilio apgadinių nuotraukas. Pranešimo pagrindu draudikas pradėjo žalos administravimą.

Pareiškėja savo iniciatyva kreipėsi į UAB „Sipra-auto“, kuri 2023 m. balandžio 17 d. kompiuterine programa „Audatex“ parengė automobilio remonto sąmatą Nr. *Duomenys neskelbtini* (toliau – Sąmata Nr. 1). Joje nurodyta, kad pareiškėjos automobilio remontas su PVM bendrai kainuotų 52 526,79 Eur, o remonto kaina be PVM ir pritaikius išskaitą už dalių būklės pagerinimą (senas dalis keičiant naujomis) siektų 30 856,50 Eur. Sąmata Nr. 1 buvo pateikta draudikui.

Draudikui kilo abejonių dėl Sąmatoje Nr. 1 nurodyto remonto masto, todėl jis el. paštu kreipėsi į UAB „Sipra-auto“, nurodė, kad remonto bendrovė draudikui nepersiuntė automobilio apžiūros medžiagos (nuotraukų), ir paprašė pateikti nuotraukas, patvirtinančias kai kurių automobilio dalių (plovimo bakelio, purvasargių, oro pagalvių daviklių, pakabos traverso ir kt.) sugadinimų faktą. Atsakydama į draudiko el. laišką, UAB „Sipra-auto“ nurodė, kad automobilis buvo „defektuotas“ kaip fizinio asmens, svarsčiusio atlikti remontą, tačiau jį atlikti buvo atsisakyta, nes savininkas persigalvojo, taip pat nurodė, kad visas nuotraukas turi savininkas.

Draudikas dėl nuotraukų pateikimo kreipėsi į pareiškėją ir jas gavęs, naudodamasis kompiuterine programa „Audatex“, perskaičiavo remonto kainą ir 2023 m. gegužės 11 d. parengė žalos sąmatą Nr. *Duomenys neskelbtini* (toliau – Sąmata Nr. 2), joje apskaičiavo, kad automobilio remonto kaina be PVM ir pritaikius išskaitą už dalių būklės pagerinimą būtų 14 992,53 Eur. Tokio dydžio draudimo išmoka buvo išmokėta pareiškėjai.

Pareiškėja nesutiko su apskaičiuota ir išmokėta išmoka, manė, kad ji yra per maža, todėl, suderinus su draudiku, UAB „AKSTĖ-servisas“ remonto dirbtuvėse 2023 m. liepos 18 d. buvo atlikta pakartotinė automobilio apžiūra ir parengta remonto sąmata Nr. *Duomenys neskelbtini* (toliau – Sąmata Nr. 3). Remonto bendrovė apskaičiavo, kad dėl eismo įvykio atsiradusių pareiškėjos automobilio apgadinių remonto kaina be PVM ir pritaikius išskaitą už dalių būklės pagerinimą (senas dalis keičiant naujomis) siektų 18 167,71 Eur. Remiantis Sąmata Nr. 3, pareiškėjai buvo išmokėta papildoma draudimo išmoka, bendra išmokėta suma siekė 18 167,71 Eur.

2023 m. liepos 28 d. pareiškėjos atstovė informavo draudiką, kad su išmoka pareiškėja nesutinka, o 2023 m. rugpjūčio 21 d. el. laišku teiravosi draudiko, kodėl remonto kaina po automobilio apžiūros UAB „AKSTĖ-servisas“ taip stipriai sumažėjo. 2023 m. rugpjūčio 22 d., atsakydamas į pareiškėjos atstovės el. laiškus, draudiko darbuotojas paaiškino, kad esminis skirtumas susidarė dėl detalių kainų, kurios priklauso nuo to, iš ko jos užsakomos ar perkamos.

2023 m. spalio 13 d. pareiškėjos atstovė el. laišku informavo draudiką, kad UAB „Sipra-auto“ patikslino automobilio remonto kainą, ir nurodė, kad bendra remonto kaina su PVM siektų 40 038,60 Eur, tačiau 2023 m. spalio 17 d. atsakyme į pirmiau minėtą pareiškėjos atstovės el. laišką draudiko darbuotojas nurodė, kad perskaičiuoti išmoką nėra pagrindo.

Draudikui nesutikus perskaičiuoti draudimo išmokos, pareiškėjos atstovė kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama įpareigoti draudiką draudimo išmoką apskaičiuoti pagal UAB „Sipra-auto“ patikslintą remonto kainą ir pareiškėjai išmokėti papildomą 21 870,89 Eur draudimo išmoką. Kreipimesi teigiama, kad UAB „Sipra-auto“ remonto kainą patikslino atsižvelgdama į įkainius, kuriuos pagal susitarimą su draudiku taiko draudiko klientams, remontuojantiems automobilių bendrovės remonto dirbtuvėse. Nepaisydamas to, draudikas atsisako įvertinti šiuos skaičiavimus ir išmokėti faktinę pareiškėjos žalą atlyginančią draudimo išmoką.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas paaiškino, kad Sąmata Nr. 2 buvo sudaryta ir remiantis ja draudimo išmoka buvo apskaičiuota, įvertinus remontui reikalingų dalių ir detalių kainas vertinant jas pagal dalių tiekėjos UAB „Smartlinė“ interneto puslapyje www.smartline.lt viešai prieinamą kainyną. Anot draudiko, UAB „Smartlinė“ yra viena iš dalių tiekėjų, užtikrinanti platų dalių asortimentą, greitą jų pristatymą ir kokybės standartą. Draudikas teigė, kad šiuo kainynu remiasi, kai klientai nepateikia duomenų apie tai, kokios faktinės vertės dalys buvo įsigytos. Pareiškėjai nesutikus su Sąmatos Nr. 2 pagrindu apskaičiuota ir išmokėta draudimo išmoka, papildomą apžiūrą atliko ir remonto kainą pakartotinai įvertino Sąmatą Nr. 3 parengusi UAB „AKSTĖ-servisas“, kuri nustatė, kad dėl 2023 m. kovo 24 d. eismo įvykio atsiradusių apgadinimų remontas kainuotų daug mažiau, nei nustatė UAB „Sipra-auto“ ir pagal kurios skaičiavimus buvo išmokėta papildoma draudimo išmoka.

Draudikas paaiškino negalįs įvertinti UAB „Sipra-auto“ patikslintos remonto kainos, nes ji nėra grindžiama jokia remonto sąmata, tačiau pasisakė dėl Sąmatoje Nr. 1 nurodytų dalių ir detalių įkainių. Anot draudiko, UAB „Sipra-auto“ parengtoje Sąmatoje Nr. 1 nurodytos kainos yra daug didesnės, nei pateiktos UAB „AKSTĖ-servisas“ parengtoje Sąmatoje Nr. 3 ar UAB „Smartlinė“ kainyne, kai kuriais atvejais jos skiriasi net keletą kartų. Draudiko nuomone, apskaičiuoti draudimo išmoką pagal Sąmatą Nr. 1 ar UAB „Sipra-auto“ nurodytą patikslintą remonto kainą, abiem atvejais vertinta remiantis didžiausiomis dalių kainomis, būtų neteisinga, nes tokiu būdu apskaičiuota draudimo išmoka būtų didesnė nei išlaidos, faktiškai reikalingos turto remontui.

Draudikas papildomai paaiškino, kad Sąmatoje Nr. 1 ir Sąmatoje Nr. 3, kuria vadovaujantis išmokėta draudimo išmoka, minimaliai skiriasi numatytų remonto darbų apimtis, pavyzdžiui, į Sąmatą Nr. 1 buvo įtraukta remontui reikalinga dalis – pakabos agregatų rėmas (5 386,13 Eur), tačiau jokios šio apgadinimo nuotraukos, net ir draudikui prašant, nebuvo pateiktos, o faktinę automobilio apžiūrą atlikusi UAB „AKSTĖ-servisas“ šios dalies apgadinimų nerado ir į Sąmatą Nr. 3 šios dalies neįtraukė.

Remdamasis atsiliepime nurodytais motyvais, draudikas pareiškėjos reikalavimus prašė laikyti nepagrįstais ir jų netenkinti.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių (toliau – Ginčų taisyklės) 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, matyti, kad šalių nesutarimai kilo dėl draudimo išmokos, atlyginančios pareiškėjos žalą, atsiradusią dėl 2023 m. kovo 24 d. eismo įvykio, dydžio.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar išmokėta draudimo išmoka yra pakankama pareiškėjos patirtai žalai atlyginti.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas reguliuojamas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų (Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių¹ (toliau – Taisyklės) ir kt.) nuostatomis. TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad draudžiamasis eismo įvykis – eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama draudimo išmoka, kuri 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžiama kaip draudiko ar Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro (toliau – Biuras) mokama nukentėjusiam trečiajam asmeniui pinigų suma arba kita sutarta išmokos mokėjimo forma, skirta žalai asmeniui, turtui ir (ar) neturtinei žalai atlyginti.

Pagal TPVCAPDĮ 2 straipsnio 5 dalį, eismo įvykio žala laikoma per eismo įvykį padaryta žala nukentėjusio trečiojo asmens turtui, nukentėjusiam trečiajam asmeniui ir (ar) neturtinė žala arba žala, kuri atsirado vėliau kaip eismo įvykio padarinys, o pagal 2 straipsnio 23 dalį, žala nukentėjusio asmens turtui – nukentėjusio trečiojo asmens turtui padaryta žala, kurios dydis nustatomas įstatymų nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į kilusio ginčo aplinkybes, pažymėtina, kad Taisyklių 6 punkte įtvirtinta, jog per eismo įvykį padarytos žalos dydis ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims mokėtinos draudimo išmokos dydis nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, TPVCAPDĮ, kitų teisės aktų nuostatomis ir atsižvelgiant į eismo įvykio dalyvių kaltės laipsnį dėl eismo įvykio, draudimo įmonės, apdraudusios atsakingo už padarytą žalą asmens civilinę atsakomybę, ar Biuro įgaliotų asmenų (paskirtų ekspertų) ataskaitas ar išvadas dėl žalos, nukentėjusio trečiojo asmens, apdraustojo pateiktus dokumentus dėl žalos, eismo įvykio aplinkybių ir eismo įvykio dalyvių atsakomybės, kitų Taisyklėse nurodytų asmenų pateiktus dokumentus, leidžiančius nustatyti eismo įvykio aplinkybes ir padarytos žalos dydį.

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, o TPVCAPDĮ 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Šią nuostatą atkartoja ir Taisyklių 13 punktas, kuriame, be kita ko, detalizuota, kad gali būti atsižvelgiama ir į įmonės, turinčios teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus turto remonto išlaidų skaičiavimus ar remonto išlaidų pagrindimo dokumentus.

Pagal Taisyklių 15 punktą, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkuriant sugadintą turtą ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) sugadintą turto ar jo detalių ir (ar) dalių rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti. Būtinas remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos (transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos). Būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais.

TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas moka per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio draudimo išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Kartu pažymėtina tai, kad draudimo išmokos mokėjimas transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo atveju yra susijęs su apdraustos transporto priemonės valdytojų civiline atsakomybe, todėl, apskaičiuodamas draudimo išmoką, draudikas turi laikytis Civilinio kodekso 6.251 straipsnyje įtvirtinto visiško nuostolių atlyginimo principo. Žalos atlyginimu turi būti siekiama gražinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį. Teisingas žalos atlyginimas reiškia tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustačius mažesnę už tikruosius nuostolius žalos dydį, būtų iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės, o kai nustatomas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita.² Viena vertus, tai reiškia, kad draudimo išmokos turi užtekti dėl eismo įvykio atsiradusių automobilio ar

¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 „Dėl eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių ir indeksuotų draudimo sumų dydžių patvirtinimo“.

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. sausio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015.

kito turto apgadinimų remontui (pritaikius išskaitas dėl nusidėvėjimo ir kt.). Kita vertus, draudimo išmoka negali būti didesnė nei išlaidos, objektyviai reikalingos nukentėjusio asmens turtui suremontuoti.

Vertintinų ginčo aplinkybių kontekste taip pat atkreiptinas dėmesys į kasacinio teismo išaiškinimą, kad kai ginčas yra susijęs su atlygintinos žalos (nuostolių) dydžiu ir nėra susijęs nei su atsisakymu mokėti draudimo išmoką, nei su draudimo išmokos sumažinimo atvejais, nagrinėjant ginčą taikytina bendroji įrodinėjimo naštos taisyklė – šalys turi įrodyti tas aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti.³

Vadovaujantis nurodyta kasacinio teismo praktika, taip pat Ginčų taisyklių 24 punktu, kuriame nustatyta, kad vartojimo ginčai nagrinėjami laikantis rungimosi principo, darytina išvada, kad pareiškėja turi pateikti duomenis, kurių pagrindu būtų galima teigti, kad jos patirtus tikruosius nuostolius objektyviausiai atspindi UAB „Sipra-auto“ pateikti patikslinti skaičiavimai, o draudikas – priešingai – turi pagrįsti, kad Sąmatoje Nr. 3 pateikti remonto sąnaudų skaičiavimai, kuriais jis vadovavosi išmokėdamas draudimo išmoką, yra objektyvūs, jais remiantis apskaičiuota draudimo išmoka yra pakankama pareiškėjos žalai atlyginti.

Įvertinus ginčo byloje pateiktus duomenis, kuriais šalys grindžia savo reikalavimus ir atsikirtimus, pažymėtina, kad pareiškėjos kreipimesi į Lietuvos banką iš esmės laikomasi pozicijos, kad išmokėta draudimo išmoka yra per maža, ir prašoma ją perskaičiuoti pagal UAB „Sipra-auto“ patikslintus skaičiavimus, kurie, kaip teigiama kreipimesi, atitinka faktinę pareiškėjos žalą ir yra parengti atsižvelgiant į draudiko klientams taikomus įkainius.⁴ Šis reikalavimas yra grindžiamas kreipimesi į Lietuvos banką pateikta, tikėtina, kompiuterinės programos ištrauka, kurioje nurodyti apibendrinti duomenys apie remonto kainas.

Pažymėtina, kad minėtoje ištraukoje pateikiami laukeliai „VISO“, „Viso su PVM“, „PVM“, „Remontas viso“, „Darbai viso“, „Dalyvis viso“, „Dažymas viso“, juose nurodytos bendros kainos, tačiau atskirai jokia remonto sąmata, detalizuojanti ir paaiškinanti šiose stulpeliuose nurodytas reikšmes, Lietuvos bankui nebuvo pateikta. Atsižvelgiant į Sąmatoje Nr. 1 nurodytus duomenis, galima daryti prielaidą, kad laukelyje „Remontas viso“ yra pateikta bendra remonto kaina – 40 038,60 Eur (įskaitant PVM ir nepritaikius išskaitos už dalių būklės pagerinimą), laukelyje „Viso su PVM“ nurodyta kaina – 31 315,45 Eur, tikėtina, nurodytos remonto išlaidos, pritaikius išskaitą už dalių būklės pagerinimą, o laukelyje „VISO“ nurodyta 25 880,54 Eur suma, tikėtina, atitinka remonto kainą be PVM ir pritaikius išskaitą už dalių būklės pagerinimą.

Draudikas paaiškino, kad UAB „Sipra-auto“ patikslintą remonto kainą pagrindžiančios remonto sąmatos taip pat negavo, „Audatex“ sistemoje, kuria naudojantis buvo rengtos Sąmatos Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3, jokios sąmatos draudikui nebuvo įkeltos, o iš pateiktų bendrų kainų neįmanoma nustatyti, kokia darbų apimtis skaičiuojama, kas pasikeitė, palyginti su kitomis remonto sąmatomis, ir kt.

Vertindamas pirmiau aptartais UAB „Sipra-auto“ skaičiavimais grindžiamą reikalavimą, Lietuvos bankas, visų pirma, atkreipia dėmesį į tai, kad pareiškėjos reikalavimas yra siejamas su bendra 40 038,60 Eur remonto kaina, kuri, kaip matyti iš bylos duomenų, apima visas automobilio remonto išlaidas (su PVM, nepritaikius išskaitos už dalių būklės pagerinimą). Pažymėtina, kad, pagal Taisyklių 15 punktą, mokant draudimo išmoką pinigais, išmoka apskaičiuojama pagal būtinas remonto išlaidas be PVM ir nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo. Taigi, tokio dydžio reikalavimas, net ir neturint galimybės įvertinti UAB „Sipra-auto“ pateiktų skaičiavimų pagrindo (detalizacijos), nėra pagrįstas. Reikalaudama išmokos pinigais pareiškėja gali reikalauti bendros draudimo išmokos, atitinkančios būtinausias remonto išlaidas be PVM ir pritaikius išskaitą už dalių būklės pagerinimą, kuri Sąmatoje Nr. 1 siekė 30 856,50 Eur, o patikslintuose UAB „Sipra-auto“ skaičiavimuose – 25 880,54 Eur. Nepaisant to, reikalavimo šioje dalyje pagrįstumo Lietuvos bankas negali įvertinti, nes, kaip minėta, skaičiavimai nėra detalizuoti, nėra pateikti juos pagrindžiantys remonto išlaidų skaičiavimai, neaišku, ar skaičiavimai pakoreguoti atsižvelgiant į Sąmatoje Nr. 3 nurodytą remonto mastą, ar tik pakoregavus Sąmatoje Nr. 1 nurodytus įkainius, ar atliktas naujas remonto masto vertinimas ir kt. Dėl šios priežasties, Lietuvos bankas neturi pagrindo teigti, kad draudimo išmoką draudikas

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-1075/2018).

⁴ UAB „Sipra-auto“ yra įtraukta į viešai skelbiamą draudiko partnerių – autoservisų sąrašą: https://www.ld.lt/sites/default/files/uploads/servisai_internetui_2022-07-12_kiti_miestai.pdf

turėtų perskaičiuoti pagal patikslintus UAB „Sipra-auto“ skaičiavimus.

Nepaisydamas to, Lietuvos bankas įvertino Sąmatoje Nr. 1 nurodytus darbų ir detalių įkainius ir nustatė, kad joje yra pateikiami daug didesni tų pačių dalių, kurios nurodytos ir Sąmatoje Nr. 3 ir viešai prieinamame UAB „Smartlinė“ kainyne, įkainiai. Pavyzdžiui, Sąmatoje Nr. 1 yra nurodyta priekinio buferio (dalies Nr. *Duomenys neskelbtini*) 1 862,70 Eur kaina, variklio gaubto (dalies Nr. *Duomenys neskelbtini*) 4 336,69 Eur kaina, kairiojo ir dešiniojo žibintų (dalių Nr. *Duomenys neskelbtini*) 3 973,43 Eur kainos (už kiekvieną). Tas pačias dalis UAB „AKSTĖ-servisas“ nurodė galinti įsigyti daug pigiau: 831,51 Eur už priekinį buferį, 2 560,18 Eur už variklio gaubtą, 1 796,39 Eur už kiekvieną žibintą. Iš viešai prieinamo UAB „Smartlinė“ kainyno duomenų matyti, kad tas pačias dalis galima įsigyti ir dar pigiau: nuo 744,90 Eur iki 791,99 Eur už priekinį buferį, nuo 1 082,15 Eur iki 2 400 Eur už variklio gaubtą, nuo 1 587,19 Eur iki 1 707,72 Eur už vieną žibintą. Taigi, kai kurias dalis realiai galima įsigyti net tris kartus pigiau, nei buvo nurodyta Sąmatoje Nr. 1, kuri galimai buvo koreguota UAB „Sipra-auto“ pateikiant patikslintus skaičiavimus.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą informaciją, konstatuotina, kad negalima daryti išvados, kad pareiškėjos reikalavimas yra grindžiamas TPVCAPDĮ ir Taisyklėse nustatytais bei teismų praktikoje detalizuotais privalomojo draudimo išmokos apskaičiavimo principais. Byloje nėra duomenų, kurie suteiktų pagrindo abejoti, ar už UAB „AKSTĖ-servisas“ parengtoje Sąmatoje Nr. 3 nurodytas kainas galima įsigyti pareiškėjos automobilio remontui reikalingas dalis, be to, pažymėtina, kad UAB „AKSTĖ-servisas“ taikė didesnę nei UAB „Sipra-auto“ valandinį remonto ir dažymo darbų įkainį. Duomenų apie į Sąmatą Nr. 3 nepagrįstai neįtrauktus, tačiau reikalingus remonto darbus taip pat negauta (pavyzdžiui, nėra pateiktų duomenų, kad UAB „AKSTĖ-servisas“ nepagrįstai neįtraukė Sąmatoje Nr. 1 numatyto pakabos agregatų rėmo keitimo, t. y. apžiūros metu nepagrįstai nenustatė šios dalies apgadalinimų, ar neįtraukė kitų reikalingų ir (ar) Sąmatoje Nr. 1 nurodytų remonto darbų), todėl joje nustatytas remonto darbų mastas taip pat laikytinas pagrįstu.

Kaip minėta pirmiau, žala ir ją atlyginantys nuostoliai turi būti apskaičiuoti teisingai, kad nukentėjusiam asmeniui būtų atlyginta visa jo patirta žala, tačiau nukentėjęs trečiasis asmuo neturi gauti didesnės draudimo išmokos, nei realiai reikia turtui suremontuoti, antraip jis nepagrįstai praturtėtų draudiko sąskaita, o šis išmokėtų per didelę draudimo išmoką. Be to, šalys turi būti sąžiningos ir vadovautis ekonomiškumo principu. Tai, be kita ko, reiškia ir tai, kad, esant galimybei turto būklę iki eismo įvykio atkurti už mažesnę kainą, būtent taip ir turėtų būti elgiamasi.

Remiantis nustatytais aplinkybėmis, nėra pagrindo daryti išvadą, kad draudikas išmokėjo per mažą draudimo išmoką ir būtent UAB „Sipra-auto“ pateikti skaičiavimai labiau atitinka TPVCAPDĮ ir Taisyklėse nustatytas konkrečias žalos ir draudimo išmokos apskaičiavimo taisykles bei Civiliniame kodekse įtvirtintus prievolių vykdymo (ypač – ekonomiškumo) principus.

Atvirkščiai, manytina, kad byloje yra pakankamai duomenų, patvirtinančių, kad automobilį galima suremontuoti už mažesnę kainą, todėl draudiko apskaičiuotas nuostolių dydis atitinka teismų praktikoje įtvirtintą teisingo žalos atlyginimo principą ir Civiliniame kodekse įtvirtintą reikalavimą prievolės vykdyti kuo ekonomiškiau būdu.

Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pareiškėjai išmokėta draudimo išmoka buvo apskaičiuota pagal TPVCAPDĮ ir Taisyklėse įtvirtintas žalos nustatymo ir draudimo išmokos apskaičiavimo taisykles ir yra pakankama pareiškėjos automobilio remonto būtinosioms išlaidoms (Taisyklių 15 punktą) atlyginti, todėl pareiškėjos reikalavimas išmokėti draudimo išmoką pagal UAB „Sipra-auto“ pateiktus skaičiavimus laikytinas nepagrįstu ir yra atmestinas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojų ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo

dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Finansinių paslaugų ginčų nagrinėjimo
skyriaus vadovė, pavaduojanti direktorių

Rasa Cicėnienė